

GENEL AMAÇLI MAKİNE SEKTÖRÜ

***BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.**

İÇİNDEKİLER

Genel Amaçlı Makine Sektörünün Genel Durumu

- Sektörün Dünya Ekonomisi ve AB Ülkelerindeki İhracat ve İthalat Durumu
- Sektörün Türkiye’deki Genel Durumu
- Sektördeki Üretim Eğilimleri
- Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

Sektörün Dış Ticareti

- Ülkelere Göre Makine Sektörü İhracatı ve Rakamları
- Ülkelere Göre Makine Sektörü İthalatı ve Rakamları
- Makine Aksamları ve İthalatının Toplam İthalat İçerisindeki Payı
- Sektörün Maliyet Bileşenleri

Sektörün Son Altı Aylık Değerlendirmesi

- Sektörde Yıllara Göre Aylık İhracat Rakamları
- Sektörde Yıllara Göre Aylık İthalat Rakamları
- Sektörün Üretim Endeksi Değerlendirmesi
- Sektörün Kapasite Kullanım Oranı Değerlendirmesi
- Sektörün İhracat ve İthalat Değerlendirmesi
- 2012-2013 Yılları Makine Sektörünün Tamamına Ait Türkiye Geneli Fiili İhracat ve İthalat Rakamları

Sektörün 2023 Hedefleri

- Hedef Pazar Ülkeleri ve 2023 Yılı Sektör İhracat Gelir Hedefi
- 2023 Hedefi için Tasarlanan Yıllık Ortalama Büyüme
- 2023 Hedefine Ulaşabilmek için Atılması Gereken Stratejik Adımlar

GENEL AMAÇLI MAKİNE SEKTÖRÜ

1. SEKTÖRÜN GENEL DURUMU¹

1.1. Sektörün Dünya Ekonomisi ve AB Ülkelerindeki Durumu

Makine Sektörü, sahip olduğu yüksek katma değer oranı, teknoloji üretimini zorunlu kılması, geniş bir yan sanayi ağı oluşturmaya, yatırım maliyetlerini düşürmesi, nitelikli personele yönelik istihdam alanı oluşturmaya, dışa bağımlılığı ve dış ticaret açığını azaltmasının yanı sıra pek çok sektöre girdi sağlaması ile tetikleyici güce sahip lokomotif bir sektördür.

Ülkelerin gelişme sürecinde, makine imalat sanayinin imalat sanayi içerisindeki önemi giderek artmaktadır. Bu artış trendine paralel olarak; 2013 yılı toplam bütün sektörlerdeki toplam dünya ticareti 33,2 trilyon ABD Doları, makine ticareti ise 3,8 trilyon ABD Doları olmuştur. Makine sektörünün dünya ticaretinden aldığı pay 2013 yılı itibarıyla % 9 seviyesindedir.

1.2. Sektörün Türkiye’deki Genel Durumu

Makina imalat sanayi, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizin sanayileşmesinin de itici gücüdür ve gelecekte de ülkemizin gelişiminin temel taşı olacaktır. Türk makina sanayi 1990 yılından bu yana yaklaşık % 20 oranında yıllık büyüme oranı göstermiştir.

Birçok ülkede olduğu gibi, Türkiye’de de makina imalatçılarının büyük çoğunluğu KOBİ niteliğinde olup, bu yapı değişen ekonomik koşullara ve teknolojik gelişmelere karşı daha esnek ve hızlı cevap verme imkânı sağlamaktadır. Sektörde faaliyet gösteren KOBİ’lerin sahip olduğu ucuz işgücü avantajı ve gelişmiş mühendislik becerileri, makina imalatçılarının uluslararası pazarlarda rekabet şansını arttıran unsurlardır. Türk makina sanayinde, her türlü parça ve aksamın yüksek kalitede ve rekabet edebilir fiyatlarda üretimi yapılmaktadır. Üretim sürecindeki yerli girdi oranı ise % 80–85 civarındadır.

1.3. Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

Makina imalat sanayi, bazı iller çevresinde daha fazla yoğunlaşmış bulunmaktadır. Bunlar; Bursa, İstanbul, Kocaeli, Trakya dâhil Marmara Bölgesi, İzmir, Eskişehir, Ankara, Konya, Gaziantep gibi illerdir. Çukurova bölgesi de bu kapsamda yer almaktadır. Takım tezgâhi imalatı ise, daha çok Bursa, Kocaeli, İstanbul, İzmir ve Konya’da ön planda olan imalat konusudur.

Gaziantep, daha çok tekstil (halı dokuma dâhil) ve gıda sanayii makinaları ile inşaat makinalarına öncelik veren bir konumdadır. Komşu ülkelere yakınlığı ve işbirliği olanağının artması nedeni ile bu ilimizde, son yıllarda daha değişik makina türlerinin imalatı da gelişim göstermektedir.

Öte yandan, OSTİM Organize Sanayi Bölgesi ile Çankaya Üniversitesi arasında 22 Mayıs 2008 tarihinde İş ve İnşaat Makinaları Kümesi (İŞİM) kurulmuş ve bugüne kadar bu küme tarafından çeşitli faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

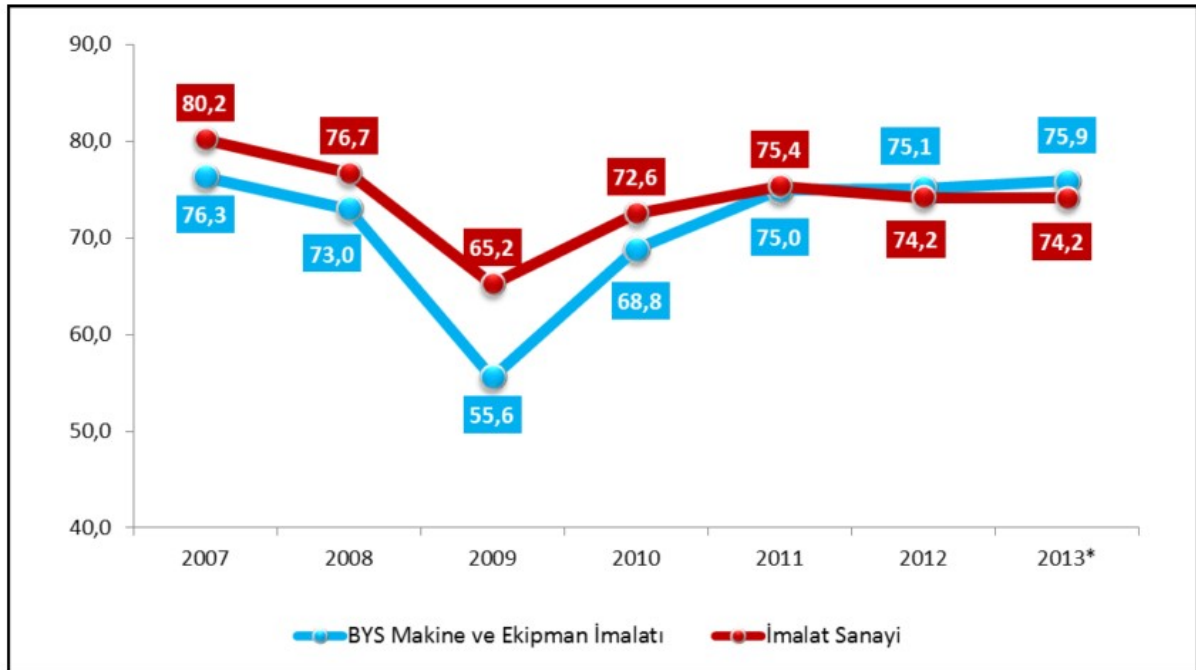
¹ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1432&moduleID=29&lng=tr>

Ayrıca, Ekonomi Bakanlığı rekabetçilik ve yenilikçilik alanlarında küme destek programı tasarımı tamamlanmış olup, program kapsamında sektörel ayırım yapılmaksızın belirli bir rekabetçilik ve sürdürülebilirlik seviye ve potansiyeline sahip kümelenmelerin iş planı çerçevesinde (faaliyet ve projeleri) desteklenmesi planlanmaktadır.

1.4. Sektörün Kapasite Kullanımı

Makine ve Ekipman İmalatına ait kapasite kullanımı, toplam imalat sanayine ait değere oldukça yakın seyretmektedir. Ayrıca, imalat sanayinde 2011 yılından itibaren yaşanmakta olan düşüşün aksine, makine sektöründe kapasite kullanımı her geçen yıl artmaktadır.

Kapasite Kullanım Oranı

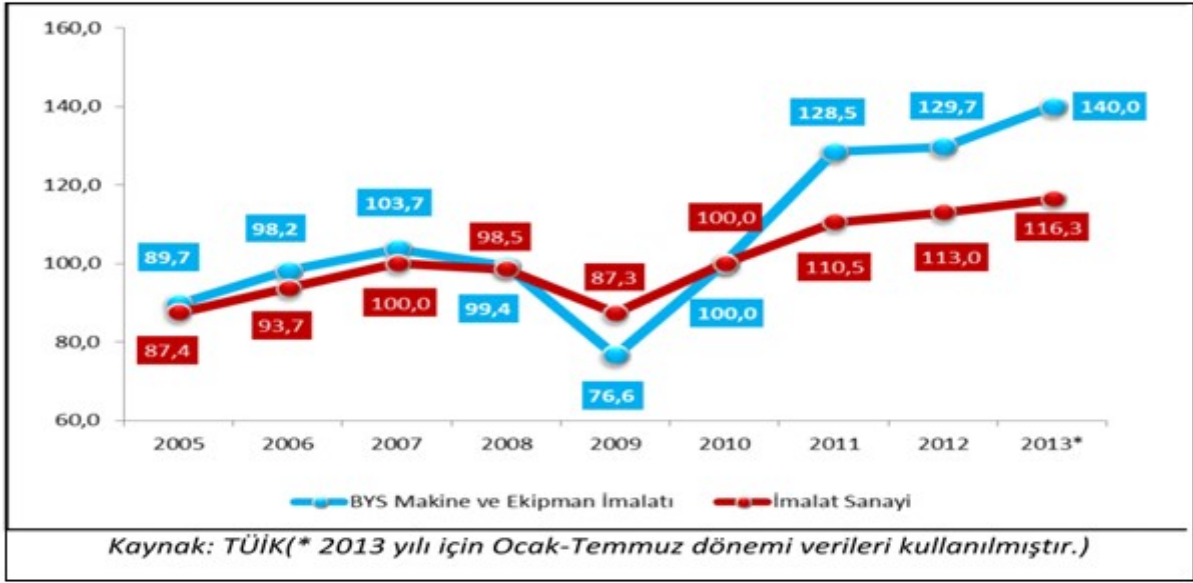
Kaynak: TCMB (* 2013 yılı için Ocak-Eylül dönemi verileri kullanılmıştır.)

1.5. Sektörün Üretim ve Katma Değeri

2013 yılı TÜİK verilerine göre 30,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşen makine sektörü üretim değerinin, aynı yıldaki 725,4 milyar TL'lik Türkiye Toplam İmalat Sanayi içerisindeki payı %5.7 civarındadır ve bu oran her geçen yıl artmaktadır.

Ayrıca, "BYS Makina ve Teçhizat İmalatı" Sektöründe 2010=100 temel yıllık Sanayi Üretim Endeksi yıllık ortalama değeri, 2010 yılından itibaren toplam imalat sanayine ait endeks değerinin üzerinde seyretmektedir.

Üretim Endeksi²

1.6. Sektörün Ar-Ge Faaliyetleri

2011 yılı Ar-Ge Faaliyetleri Araştırması sonuçlarına göre kamu kuruluşları, vakıf üniversiteleri ve ticari sektördeki anket sonuçları ile devlet üniversitelerinin bütçe ve personel dökümlerine dayalı olarak Türkiye’de Gayri Safi Yurtiçi Ar-Ge Harcaması 2013 yılında bir önceki yıla göre % 20,4 artarak 11,2 milyar TL olarak hesaplanmıştır.

Türkiye’de 2000 yılında Gayri Safi Yurtiçi Ar-Ge harcamasının GSYİH içindeki payı % 0,48 iken bu oran 2013 yılında % 0,90’ya yükselmiştir. Bu artış, ülkemizde Ar-Ge’ye verilen önemin yıllar geçtikçe arttığının somut bir kanıtıdır.

1.7. Sektörün Dış Ticareti

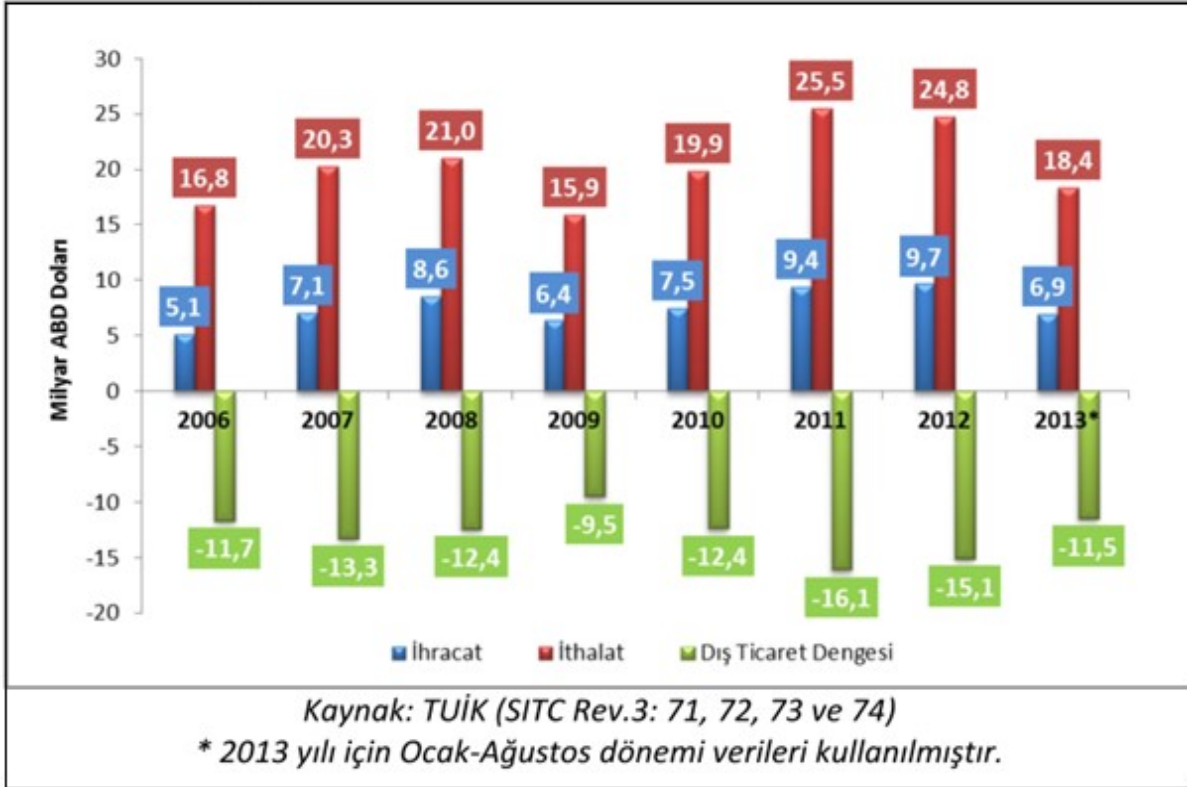
Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması “SITC Rev.3” kapsamında 71, 72, 73 ve 74 başlıklarının toplamı olarak değerlendirilen makine ihracatında 2012 yılında bir önceki yıla kıyasla %3’lük bir artış elde edilmiştir.

Ülkemiz makine sektörü, 2012 yılında 34,5 milyar dolarlık dış ticaret hacmine ulaşmış ve makine sektörü ihracatının söz konusu yıl itibariyle toplam ihracattan aldığı pay %7’ye yaklaşmıştır. 2012 yılında, sektör ihracatının ithalatı karşılama oranı %39,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu düzeyin arttırılmasına yönelik alınacak tedbirler, makine sektörü ve bu sektörün girdi sağladığı diğer pek çok sektör açısından büyük önem taşımaktadır.

² <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1432&moduleID=29&lng=tr>

Sektörün ithalatı %2,9 daralarak 24,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiş olup, dış ticaret açığı ise 2011 yılına göre %6,5 azalmıştır. 2013 yılı Ocak-Haziran dönemi için 8,6 milyar dolarlık bir dış ticaret açığı söz konusudur.

Makine Sektörü İthalat ve İhracatı³

³ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1432&moduleID=29&lng=tr>

Makine Sektörü İthalat ve İhracat Rakamları

Yıl	İhracat (Milyar ABD Doları)	Değişim (%)	İthalat (Milyar ABD Doları)	Değişim (%)	Dış Ticaret Dengesi (Milyar ABD Doları)	Değişim (%)
2005	4,2	-	14,5	-	-10,3	-
2006	5,1	23,3	16,8	15,8	-11,7	12,8
2007	7,1	37,2	20,3	21,0	-13,3	13,9
2008	8,6	21,8	21,0	3,3	-12,4	-6,5
2009	6,4	-25,8	15,9	-24,3	-9,5	-23,4
2010	7,5	17,6	19,9	25,0	-12,4	30,0
2011	9,4	25,4	25,5	28,4	-16,1	30,3
2012	9,7	3,0	24,8	-2,9	-15,1	-6,4
2013*	6,9	-	18,4	-	-11,5	-

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

* 2013 yılı için Ocak-Ağustos dönemi verileri kullanılmıştır.

1.8. Makina Sanayi İhracatı

Türkiye'nin 2012 yılında en fazla makine ve ekipman ihraç ettiği ülke Almanya olup, Almanya'yı ABD, Rusya, Irak ve İran takip etmiştir. En çok ihracat gerçekleştirilen ilk 10 ülkeye ait ihracat hacmi, aynı yıla ait toplam makine ihracatının %54,7 düzeyindedir.

2012 Yılı Ülkelere Göre Makine Sektörü İhracat Rakamları

	Ülke	İhracat (Milyar ABD \$)	Pay (%)
1	Almanya	1,1	16,5
2	Rusya Federasyonu	0,5	6,6
3	Irak	0,4	6,3
4	ABD	0,4	5,5
5	Azerbaycan	0,3	3,7
6	İtalya	0,2	3,3
7	Romanya	0,2	3,2
8	İran	0,2	3,2
9	İngiltere	0,2	3,1
10	Fransa	0,2	2,3
	DİĞER	3,2	46,3
	TOPLAM	6,9	100,0

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

2012 Yılı Makine Sektörü İhracatının Toplam İhracat içindeki Payı

YIL	TOPLAM İHRACAT (ABD Doları)	MAKİNA İHRACATI (ABD Doları)	TOPLAM İHRACAT İÇERİSİNDEKİ ORAN (%)
2005	73.476.408.143	4.169.630.997	5,7
2006	85.534.675.518	5.142.389.293	6,0
2007	107.271.749.904	7.055.295.959	6,6
2008	132.027.195.626	8.594.436.096	6,5
2009	102.142.612.603	6.381.096.846	6,2
2010	113.883.219.184	7.502.652.711	6,6
2011	134.906.868.830	9.408.358.613	7,0
2012	152.536.652.596	9.696.893.391	6,4

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

1.9. Makina Sanayi İthalatı

2012 yılı itibariyle Türkiye'nin en fazla makine ithal ettiği ülke Almanya olup, bu ülkeyi sırasıyla Çin, İtalya, Fransa, İngiltere ve Japonya takip etmiştir. İthalat sıralamasında yer alan ilk 10 ülkeden yaklaşık olarak 17,4 milyar ABD doları değerinde ithalat gerçekleştirilmiştir. Bu miktar, toplam makine ve aksamları ithalatımızın %77,6'sını oluşturmaktadır.

2012Yılı Ülkelere Göre Makine Sektörü İthalat Rakamları

	Ülke	İthalat (Milyar ABD \$)	Pay (%)
1	Almanya	3,7	20,0
2	Çin	3,0	16,0
3	İtalya	2,2	11,7
4	İngiltere	1,0	5,3
5	Fransa	1,0	5,2
6	Japonya	0,9	5,0
7	Güney Kore	0,8	4,4
8	ABD	0,7	4,0
9	Polonya	0,5	3,0
10	İspanya	0,5	2,8
	DİĞER	0,5	22,5
	TOPLAM	18,4	100,0

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

Makine Aksamları ve İthalatının Toplam İthalat İçerisindeki Payı

Yıl	Toplam İthalat (Milyar ABD Doları)	Makina İthalatı (Milyar ABD Doları)	Toplam İthalat İçerisindeki Oran (%)
2005	116,8	14,5	12,4
2006	139,6	16,8	12,0
2007	170,1	20,3	12,0
2008	202,0	21,0	10,4
2009	140,9	15,9	11,3
2010	185,5	19,9	10,7
2011	240,8	25,5	10,6
2012	236,5	24,8	10,5
2013*	167,0	18,4	11,0

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

* 2013 yılı için Ocak-Ağustos dönemi verileri kullanılmıştır.

1.10. Sektörün Maliyet Bileşenleri

Ülkemizde makina sektöründe işçilik en büyük maliyet kalemlerinin başında gelmektedir. Diğer bir deyişle, makina üretimi sermaye yoğun olmaktan çok işgücü yoğun bir sektördür. Dolayısıyla işçilik maliyeti ülkemiz için makina sektörü açısından hayati öneme sahip bir rekabet faktörüdür.

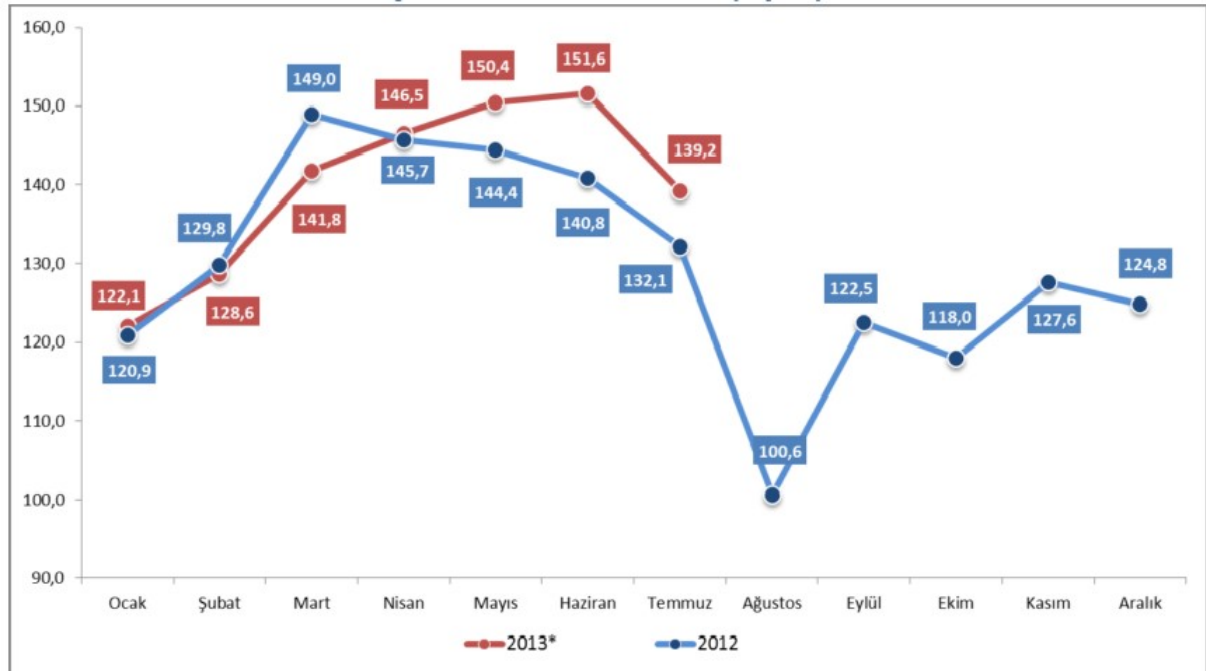
Ülkemizde işçilik yanında, mühendislik hizmetlerinin de nispeten ucuz olması, makine imalatçı firmalarının rekabet şansını arttırmaktadır ve bu üstünlük yakın gelecekte de devam edecektir. Müşteri istekleri doğrultusunda imalat, mühendislik ve işçilik ücretlerinin düşük olmasının yanı sıra, oldukça emek yoğun olan bu üretim konularında firmaların teknolojik birikimleri rekabete imkân verecek düzeydedir. Bu olumlu yapı, ülkemiz makina imalatçısının, üçüncü ülkelerde tesislerin yenilenmesi veya yeni yatırımların gerçekleştirilmesi şansını artırmaktadır.

2. SEKTÖRÜN SON ALTI AYLIK DEĞERLENDİRMESİ⁴

2.1. Sektörün Üretim Endeksi Değerlendirmesi

Makine sektörüne ait Sanayi Üretim Endeksinin aylık verilerine göre, 2013 yılının Ocak-Haziran ayları arasında, sektördeki üretim düzeyi kararlı bir biçimde artmaktadır.

2012-2013 Yılları Aylık Üretim Endeksi

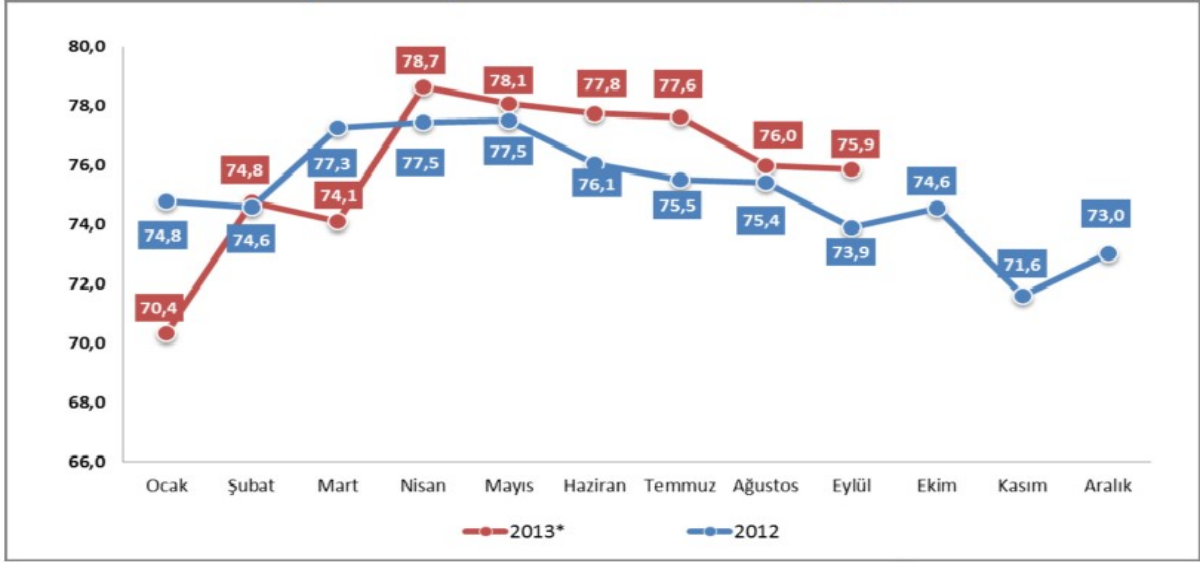
Kaynak: TÜİK (NACE Rev.2 Kod 28)

2.2. Sektörün Kapasite Kullanım Oranı Değerlendirmesi

Sektöre ait kapasite kullanımı, 2013 yılı Nisan ayından sonra düşük bir seviyede de olsa azalma eğilimi göstermektedir.

⁴ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1432&moduleID=29&lng=tr>

2012- 2013 Yılları Aylık Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB (NACE Rev.2, BYS Makina ve Teçhizat İmalatı)

2.3. Sektörün İhracat ve İthalat Değerlendirmesi⁵

Makine sektörü açısından 2013 yılındaki aylık ihracat, 2012 değerlerinin ortalama %6,5 oranında üzerinde seyretmektedir.

2012 2013 Yılları Aylık Bazda İhracat Değerleri

⁵ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1432&moduleID=29&lng=tr>

Ay	2012 (\$)	2013 (\$)	Değişim (%)
Ocak	705.699.320	749.612.660	6,2
Şubat	776.441.691	820.218.968	5,6
Mart	903.661.145	940.245.092	4,0
Nisan	831.691.264	916.048.018	10,1
Mayıs	886.077.664	977.497.748	10,3
Haziran	850.130.945	871.808.821	2,5
Temmuz	785.143.042	921.002.626	17,3
Ağustos	729.198.720	740.529.744	1,6
Eylül	756.463.482	-	-
Ekim	786.648.161	-	-
Kasım	867.327.811	-	-
Aralık	812.524.500	-	-
TOPLAM	9.691.007.745	6.936.963.677	-

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

2012-2013 Yılları Aylık Bazda İhracat Değerleri Değişimi

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

Makine ithalatında, 2013 yılı Ocak-Haziran ayları arasında bir önceki yıla göre ortalama %17,7'lik bir artış yaşanmıştır.

2012-2013 Yılları Aylık Bazda İthalat Değerleri

Ay	2012 (\$)	2013 (\$)	Değişim (%)
Ocak	1.635.026.205	2.004.047.651	22,6
Şubat	1.841.650.271	2.083.344.491	13,1
Mart	2.178.831.158	2.217.765.597	1,8
Nisan	1.865.981.611	2.536.639.712	35,9
Mayıs	2.360.263.481	2.663.455.468	12,8
Haziran	1.993.132.180	2.394.307.406	20,1
Temmuz	2.226.230.262	2.624.229.982	17,9
Ağustos	1.885.504.022	1.864.371.147	-1,1
Eylül	2.051.883.187	-	-
Ekim	2.017.053.646	-	-
Kasım	2.397.477.719	-	-
Aralık	2.325.058.526	-	-
TOPLAM	24.778.092.268	18.388.161.454	-

Kaynak: TÜİK (SITC Rev.3: 71, 72, 73 ve 74)

2.4. Sektörün Ciro Değerlendirmesi

Makina sektörüne ait Aylık Ciro endeksi, 2011 yılına göre sabit sayılabilecek bir artış oranı ile bir önceki yıla nazaran yükselişini sürdürmüştür.

Makina sektörüne ait Sipariş endeksi, daha önce tespiti yapılan Sanayi Üretim Endeksi ve Kapasite Kullanım Oranındaki azalmayı teyit etmekte ve yine Haziran ayı sonrasında söz konusu endeks değerinde bir önceki yıla göre düşüş görülmektedir. Bu düşüşün dönemsel olduğu anlaşılmakla birlikte Ekim-Aralık ayları arasındaki dönemde yaşanan artışın 2013 yılına yansmasıyla birlikte üretim düzeyinin de artması beklenmektedir.

**2012-2013 Yılları Makine Sektöründeki Ürünlerin Türkiye Geneli Fiili
İhracat ve İthalat Rakamları**

MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖR TAMAMI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI								
MAL GRUBU ADI	1 OCAK-30 EYLÜL 2012			1 OCAK-30 EYLÜL 2013			(% Değişim	
	Miktar (ton)	Değer (bin \$)	\$/KG	Miktar (ton)	Değer (bin \$)	\$/KG	Miktar	Değer
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	39.668.197	275.080.468	6,9	44.085.980	313.537.716	7,1	11,1	14,0
TÜRBİN, TURBOJET, TURBOPROPELLER, HİDROLİK SİLİNDİRLER VE AKSAM-PARÇALARI	8.160.075	213.343.084	26,1	7.875.352	201.970.502	25,6	-3,5	-5,3
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	65.167.086	552.686.469	8,5	66.928.503	579.182.354	8,7	2,7	4,8
VANALAR	35.876.969	332.852.408	9,3	42.164.293	411.261.581	9,8	17,5	23,6
KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	368.356.225	1.691.306.697	4,6	354.346.409	1.708.683.206	4,8	-3,8	1,0
ISITICILAR VE FIRINLAR	26.234.585	216.730.927	8,3	29.803.354	220.521.117	7,4	13,6	1,7
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR, AKS. VE PARÇ.	37.114.219	280.651.700	7,6	33.052.413	290.315.391	8,8	-10,9	3,4
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	42.155.369	255.702.330	6,1	50.266.595	295.781.226	5,9	19,2	15,7
TARIM VE ORMANCIKILIKTA KULLANILAN MAKİNELER, AKS. VE PARÇ.	87.704.277	419.793.562	4,8	86.540.815	440.022.223	5,1	-1,3	4,8
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEMeye MAHSUS MAKİNELER, AKS. PARÇ.	39.697.323	201.109.444	5,1	44.298.142	218.491.546	4,9	11,6	8,6
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER, AKS. VE PARÇ.	202.117.844	817.103.043	4,0	198.535.772	864.217.446	4,4	-1,8	5,8
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER	4.371.072	38.728.569	8,9	6.102.781	57.076.261	9,4	39,6	47,4
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	35162935,2	198.699.540	5,7	34.476.750	220.808.092	6,4	-2,0	11,1
DİĞER YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	259.540.019	850.261.713	3,3	263.387.879	911.332.602	3,5	1,5	7,2
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	1.080.669	5.323.780	4,9	1.293.862	6.910.886	5,3	19,7	29,8
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALATINA AİT MAKİNELER	6.866.999	83.871.489	12,2	8.643.405	101.606.138	11,8	25,9	21,1
TAKIM TEZGAHLARI	70.602.339	498.174.668	7,1	71.792.171	517.943.721	7,2	1,7	4,0
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	81.087.800	1.258.257.837	15,5	81.190.936	1.388.980.351	17,1	0,1	10,4
BÜRO MAKİNELERİ	2.358.651	93.648.874	39,7	2.496.536	122.220.745	49,0	5,8	30,5
RULMANLAR	7.648.069	83.575.116	10,9	7.417.742	87.779.817	11,8	-3,0	5,0
SİLAH VE MÜHİMİMAT	9.635.626	379.727.664	39,4	12.493.029	366.009.914	29,3	29,7	-3,6
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	3.279.645	79.450.756	24,2	3.879.075	92.437.460	23,8	18,3	16,3
DİĞER MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALAR	97.800.807	736.220.753	7,5	100.173.231	822.075.982	8,2	2,4	11,7
TOPLAM	1.531.686.799	9.562.300.890	6,2	1.551.245.024	10.239.166.277	6,6	1,3	7,1

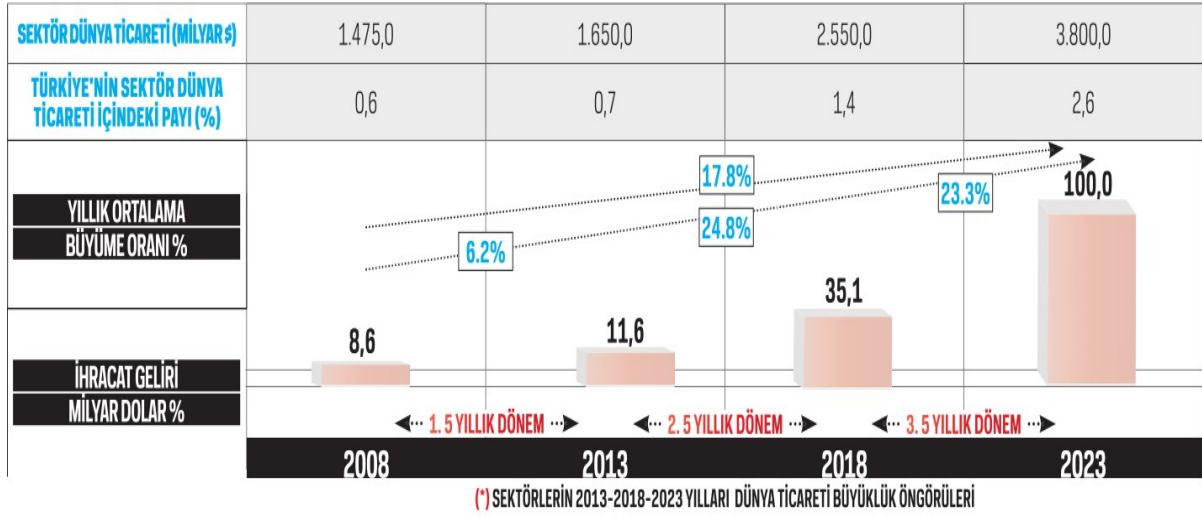
Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri

MAKİNE SEKTÖRÜNÜN 2023 HEDEFİ⁶

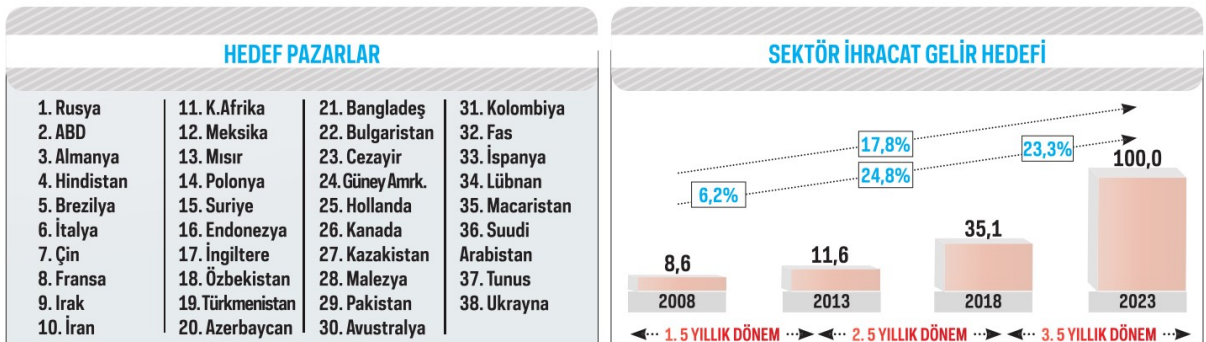
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından yürütülen Türkiye'nin 2023 İhracat Stratejisinin Sektörel Kırılımı Projesi kapsamında hedeflenen 500 milyar dolarlık ihracat rakamına ulaşılabilme amacıyla 2023 yılında Makine ve Aksamları Sektörü İhracatının 100 milyar dolar olması öngörülmüştür.

Sektörün dünyadaki ticaretinin 2013 yılında 1,4 trilyon dolar olduğu, 2023 yılında ise 3,8 trilyon dolar olacağı varsayılmaktadır. 2013 yılında dünya ticaretinden aldığı pay %0,58 olan makine sektörünün, bu oranı 2023 yılında 2,63'e çıkarması ve Türkiye ihracatındaki payını ise %6,9'dan %18,34'e yükseltmesi hedeflenmektedir.

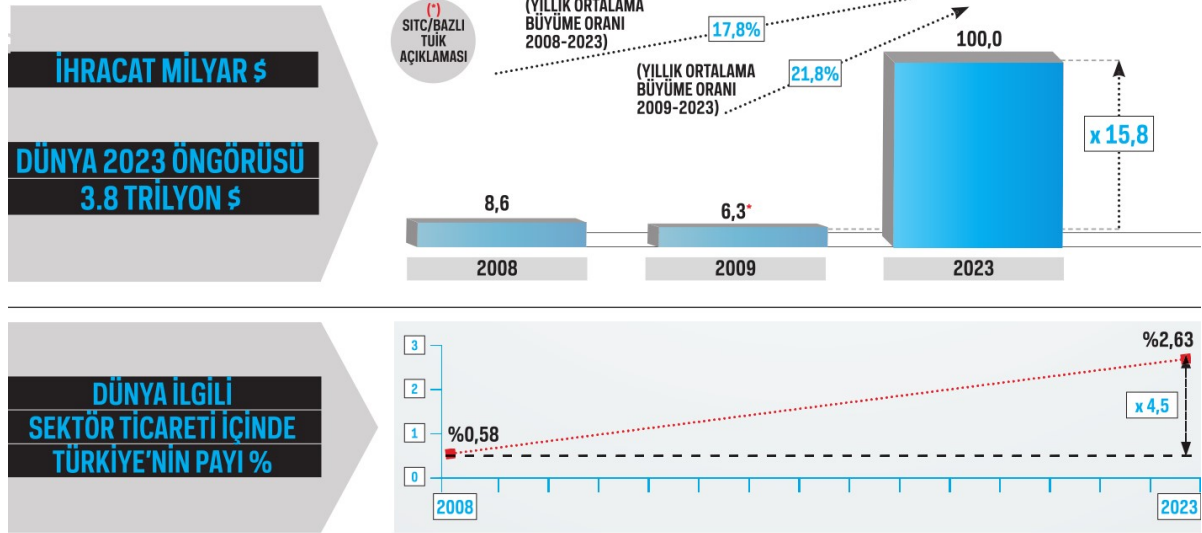
2023 Yılı İçin Belirlenen Yıllık Ortalama Büyüme Oranı ve Dünya Sektör Ticareti İçindeki Türkiye'nin Payı

Hedef Pazar Ülkeleri ve 2023 Sektör İhracat Hedefi

⁶ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

2023 yılı Hedeflerine Ulaşmak için Atılması Gereken Stratejik Adımlar Aşağıdaki Gibidir:⁷

- Sektörde istikrarlı ihracat artışın sağlanması,
- Ölçek ekonomisine geçmiş dinamik şirketlerin artırılması,
- Alt sektörde istikrarlı ihracat artışın sağlanması,
- Yabancı firma satın almaları ve ortaklıklar ile pazar paylarının ve rekabetçi gücün artırılması,
- Yenilikçi ve güncel teknolojilerle uluslararası standartlarda kaliteli üretim yapılarak, üretimde verimliliğin artırılması
- İhtiyaç duyulan ürünlerin zamanında ve uygun fiyatta tahsis edilebilmesinin sağlanması,
- Toplu satın alımlarla maliyetleri düşürerek rekabetçi gücün desteklenmesi,
- TORQUM ortak üst markasını kullanarak Marka bilinirliğini artırılması,
- Ülke ve sektör imajının kuvvetlendirilmesi için yerinde tanıtım çalışmalarının artırılması,
- Ortak pazarlama faaliyetleri geliştirerek, her pazar için pazara giriş stratejisi oluşturulması,
- Ar-Ge, Ür-Ge kapasitesini artırıp, Ar-Ge destekli yüksek teknoloji üretimini geliştirerek, ortak Ar-Ge Merkezlerinin oluşturulması,

⁷ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- Satış sonrası hizmetleri geliştirerek, sürekli bakım, onarım, yedek parça, servis ve ürün garantisi sağlanması,
- Mevzuatın ve teşvik sisteminin sektörün rekabetçi gücünü gözeterek, AB ve DTÖ kuralları çerçevesinde yapılandırılması,
- Tasarım ve üretime ilişkin yazılım teknikleri için gerekli altyapıyı sağlayarak, ERP yazılımlarını
- Yaygınlaştırılması,
- Sektörü temsil eden organizasyonlar, üretici şirketler, üniversiteler ve kamu kuruluşları arasında etkin koordinasyon sağlanması,
- Makine sektöründeki gelişme ile Türkiye'nin "kendi üretim teknolojisine sahip" bir ülke konumuna getirilmesi,
- Kosgeb'in bilinirliğinin artırılması,
- Geriden gelme avantajını kullanarak, özel tasarımı, kaliteli, uygun fiyatlı, yeni teknolojiye sahip fonksiyonel ve çevreye duyarlı ürünler geliştirilmesi,
- Ar-Ge çalışmalarını artırarak ortak Ar-Ge merkezleri oluşturulması,
- Piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinin, ithalat kontrolleri dahil olmak üzere, etkinleştirilmesi ile belgeli üretim yapan firmaların korunması,
- İş makinelerini, makine ve teçhizatları ruhsatlandırılarak (tescil düzenlemesi) makine envanterinin çıkartılması ve makinelerin ruhsatlandırılmasına ilişkin mevzuat düzenlemesi,
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yatırım maliyetlerinin azaltılması ve altyapının geliştirilmesi için arsa maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla makine ihtisas OSB kurulması ve OSB'lerde tahsislerin uygun şartlarda olması hususu değerlendirilmesi; makine sektöründe alt mal grupları özelinde kümelenme projeleri hazırlanıp desteklenmesi,
- Proje üretip takipçilikten belirleyici olmaya geçilmesi konusunda sektörün geliştirilmesi,
- TURQUM alan firmaların sayısının artırılması, belgelerin tanıtımı ve belge sahibi firmalara ilave destekler sağlanması,
- Dünyada marka olmuş makine ihtisas fuarlarına katılımın teşvik edilmesi, teşviklerin bilinirliğinin artırılması ve bu fuarlarda Türk Makine Sanayi ile ilgili konferansların düzenlenmesi,
- Fuarlara katılımda navlun desteğinin sağlanması.

KAYNAKÇA

- Türkiye İhracatçılar Meclisi 2023 Hedefleri
(http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf)
- 10. Kalkınma Planı
(<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Yaynlar/Attachments/518/OnuncuKalkinmaPlanı.pdf>)
- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sektör Raporları
(<http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1432&moduleID=29&lng=tr>)
- Türkiye İstatistik Kurumu
(<http://www.tuik.gov.tr/PreTabloArama.do/metod=search&araType=vt>)